

El llenguatge Els interessos dels pagesos

Són molt respectables, certament, els interessos dels pagesos; afecten directament tota la comunitat i és molt elogiable que hom en parli, els expliqui, els analitzi i reclami la solució que mereixen. Però és evident que l'eficàcia d'un article suau aparegut sobre aquest tema no hauria pas minvat si l'autor hagués tingut el suprem encert d'encarregar-ne la revisió a un corrector expert que n'hagués eliminat totes les impropietats, incorreccions i impureses que conté i que en fan una peça indigna d'accedir a la lletra impresa. Amb aquesta revisió prèvia s'hi hauria parlat, efectivament, dels interessos dels pagesos i no dels «interessos dels pagesos», tal com hi hem hagut de llegir.

L'ortografia més elemental ensenya que la s representa, com a norma general, el so de s sonora entre dues vocals — casa, camisa, física — i el conjunt ss el so de s sorda en la mateixa posició — missa, mossen, massa. Hi pot haver una raó — un fals raonament — que faci que algu, com l'autor d'aquest article a que ens referim, ho entengui a l'inrevés: relacionar el so de s sonora amb el conjunt ss perquè es tracta de dos fets característics del català respecte al castellà. Però aquest raonament, com hem dit, és fals: enmig de dues vocals la s (la s habitual del castellà) es representa per mitjà del grup ss i una sola s correspon a la s sonora, la qual, en castellà, només es produeix excepcionalment — i es pot dir, desapercebudament, en contacte amb una altra consonant sonora: «mismo», «rasgo», «resbalar», «desde», etc. I és, de fet, guiant-nos per la pronunciació habitual, que escrivim els plurals pagesos, impresos, estesos, pisos, masos, etc., sense doblar la s final del singular, i interessos, congressos, espessos, nassos, trosos, etc., doblant aquesta mateixa s. La pronunciació usual només ens sol traïr en dos casos: casos, justament, i països.

Hem vist molt sovint escrit — i sempre ben escrit — el nom de la Unió de Pagesos a carrec dels mateixos interessats. Fins i tot, doncs, ens poden donar llicons d'ortografia.

Albert Jané